

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 8P/175/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8317205293
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubov Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8317205293.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné v právnej veci starostlivosti o maloletého U. S., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom, pracovisko Snina, za účasti matky F. S.Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, H. T. X., o návrhu otca U. S.Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. X/X, H. T. X., právne zastúpeného JUDr. Ondrejom Kellerom, advokátom, Nám. Slobody 2, Humenné, na zmenu úpravy práv a povinností takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 10P/414/2012-64 zo dňa 27.09.2013 vo výroku o úprave práv a povinností k maloletému tak, že mal. U. S., nar. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Matku zaväzuje prispievať na jeho výživu v rozsahu 80,-- eur mesačne od 01.08.2017, ktoré je povinná platiť otcovi vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

III. Dlžné výživné vo výške 160,-- eur zaplatí otcovi do 31.10.2017.

IV. Styk matky s maloletým súd neupravuje.

odôvodnenie:

1. Dňa 24.04.2017 bol súdu doručený návrh otca, ktorým navrhol, aby súd zveril maloletého U. S. nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu sumou po 80,-- eur mesačne. Styk upraviť nežiadal s odôvodnením, že sa s matkou maloletého na stretávaní vedia dohodnúť aj bez súdneho rozhodnutia. Spolu s návrhom súdu doložil rodný list maloletého U..

2. Návrh bol odôvodnený tým, že po rozvode rodičov rozsudkom Okresného súdu v Humennom 10P 414/2012-64 zo dňa 27.09.2013 bol maloletý U. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu syna sumou po 80,- eur mesačne. Asi pred rokom si matka maloletého U. našla priateľa a začala vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje, došlo k odpojeniu domácnosti matky od prívodu plynu a elektrickej energie, preto matka nemôže synovi pripravovať jedlo. Maloletý U. je žiakom druhého ročníka základnej školy a keďže matkina domácnosť je bez elektrickej energie, maloletý sa nemôže pripravovať u matky na vyučovanie. Z tohto dôvodu maloletý žije s otcom a jeho rodičmi. Maloletý U. má u otca zariadenú izbu, pričom otec aj napriek tomu, že maloletý je u otca, matke platí výživné v rozsahu určenom súdom (80,-- eur).

3. Počas konania otec podal na súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a súd uznesením č.k. 8P/175/2017-52 zo dňa 25.07.2017 nariadil a maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu v rozsahu 30% zo sumy životného minima vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred a v prevyšujúcej časti súd návrh otca zamietol.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca na pojednávaní konanom dňa 27.09.2017, na ktorom na podanom návrhu trval s uvedením, že syn je stále v jeho starostlivosti, pričom matka sa so synom sporadicky stretáva, avšak výživné neplatí vôbec. Na otázku súdu, či syn u matky niekedy prespáva, otec uviedol, že matka syna v čase, keď otec robí poobede zo školy vyzdvihne, ale chlapec u nej nespáva.

5. Súd doplnil dokazovanie výsluchom svedkov a to M. R., ktorá je susedou otca maloletého U., ktorá potvrdila, že otec zabezpečuje starostlivosť o maloletého a chlapec má pekný vzťah s otcom, rovnako tak k starým rodičom, ktorí žijú v spoločnej domácnosti.

6. V konaní bol vypočutý svedok I. S., brat otca maloletého, ktorý potvrdil, že brat zabezpečuje starostlivosť o svojho syna s uvedením, že síce nežijú v spoločnej domácnosti, ale žijú v rovnakej dedine. Svedok potvrdil, že matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre výchovu syna, lebo bývajú v susediacich obytných domoch, vidí do okien matky a svedok potvrdil, že v byte sa nesvieti, je tam tma.

7. Súd predvolával na pojednávanie matku, ktorá predvolanie prevzala. Matka podaním doručeným súdu dňa 29.06.2017 súd požiadala o predĺženie lehoty na vyjadrenie a oznámila, že požiadala centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci. Pojednávanie určeného na deň 25.07.2017 sa matka nezúčastnila, iba súdu oznámila, že sa ho nezúčastní zo zdravotných dôvodov. Pozn. súdu: tvrdené zdravotné dôvody súdu nepreukázala. Súd vyzval CPP dňa 02.08.2017 o oznámenie, či je matka nimi zastúpená, avšak centrum súdu neposkytlo informáciu, že matka je nimi zastúpená, preto súd vec prejednal v neprítomnosti matky, ktorej bol doručený návrh, uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka aj poučenie účastníka konania spolu s výzvou na vyjadrenie, pričom predvolanie na pojednávanie jej doručené nebolo (súd písomnosť doručoval na adresu X. XXXX/XX, H. T. X., zásielka sa vrátila s vyznačením - v odbernej lehote nevyzdvihnutá).

8. Súd zo správy kolízneho opatrovníka zistil, že podľa vyjadrenia otca sa mal. U. od septembra 2016 nepretržite zdržiava v mieste jeho bydliska. S matkou sa stretáva, navštevuje ju, ale častejšie je u otca. Dieťa prespáva aj u matky, ale často sa vráti preto, lebo je hladné. Matka podľa vyjadrenia otca požíva alkoholické nápoje, zvyšuje hlas a škaredo sa vyjadruje. Maloletý U. pri osobnom pohovore uviedol, že viac je u otca, cíti sa tam dobre, má tam veľa hračiek. U mamy má iba jednu hračku. Oblečenie mu kupujú obaja rodičia, perie mu babka. Keď je u mamy, mama mu varí cestoviny, špagety. Niekedy ho mama posielala najesť sa k babke a smutne dodal, že niekedy nemal čo papať a bol hladný. Aj u mamy je dobre, ale chcel by byť s ockom. Kolízny opatrovník na Obecnom úrade v H. T. X. zistil, že domácnosť matky je odpojená od elektrickej energie a približne rok je odpojená aj od plynu. Zo strany obecného úradu bola matke daná výpoveď z nájmu a v súčasnej dobe sa na Okresnom súde Humenné vedie konanie o vypratanie bytu. Na dohodnuté stretnutie s kolíznym opatrovníkom sa matka nedostavila. Dňa 14.09.2017 bolo kolíznym opatrovníkom vykonávané sociálne zisťovanie v mieste bydliska matky, avšak v určenom čase sa v domácnosti nikto nezdržoval. Matke bolo zanechané oznámenie o výkone sociálneho zisťovania a bola súčasne vyzvaná, aby kontaktovala kolízneho opatrovníka, prípadne sa osobne dostavila na úrad za účelom vykonania pohovoru.

9. Dňa 18.09.2017 sa na úrad práce dostavila matka a pri pohovore uviedla, že nie je stotožnená s tým, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, lebo je to jej syn a ona nedovolí, aby sa o neho starala matka otca maloletého dieťaťa - jeho stará matka, lebo práve ona mala zohrať veľkú úlohu v ich spolužití a jej pôsobenie sa má prejavovať aj teraz. Matka potvrdila, že od začiatku školského roka sa so synom stretáva, chodí pre neho do družiny a berie ho k sebe domov. Podľa vyjadrenia matky sa vedía s otcom dohodnúť na tom, kto ide po dieťa. Matka potvrdila, že v byte, v ktorom býva, je odpojená elektrická energia, ale podľa jej vyjadrenia sa týmto problémom začala zaoberať a má dohodnutý termín s Východoslovenskou energetickou spoločnosťou za účelom uzavretia splátkového kalendára. Matka uvádzala, že syna svokre nedá, lebo nie otec, ale ona sa stará o maloletého. Uviedla, že v poslednej dobe so synom trávi veľa času aj s jej priateľom.

10. V konaní vedenom pod sp. zn. 10P 414/2012 zo dňa 27.09.2013 súd manželstvo účastníkov konania rozviedol a maloletého U. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou po 80,-- eur mesačne.

11. Uznesením č.k. 8P/175/2017-52 zo dňa 01.08.2017 neodkladným opatrením maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou v rozsahu 30 % zo sumy životného minima a v prevyšujúcej časti návrh otca zamietol.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 14.07.2017 vyplynulo, že podľa vyjadrenia otca sa mal. U. od septembra 2016 nepretržite zdržiava v mieste jeho bydliska. S matkou sa stretáva, navštevuje ju, ale častejšie je u otca. Dieťa prespáva aj u matky, ale často sa vráti preto, lebo je hladné. Matka podľa vyjadrenia otca požíva alkoholické nápoje, zvyšuje hlas a škaredo sa vyjadruje. Maloletý U. pri osobnom pohovore uviedol, že viac je u otca, cíti sa tam dobre, má tam veľa hračiek. U mamy má iba jednu hračku. Oblečenie mu kupujú obaja rodičia, perie mu babka. Keď je u mamy, mama mu varí cestoviny, špagety. Niekedy ho mama posielala najesť sa k babke a smutne dodal, že niekedy nemal čo papať a bol hladný. Aj u mamy je dobre, ale chcel by byť s ockom. Kolízny opatrovník na Obecnom úrade v H. T. X. zistil, že domácnosť matky je odpojená od elektrickej energie a približne rok je odpojená aj od plynu. Zo strany obecného úradu bola matke daná výpoveď z nájmu a v súčasnej dobe sa na Okresnom súde Humenné vedie konanie o vypratanie bytu. Z ďalšej správy zo dňa 25.09.2017 vyplynulo, že po vydaní neodkladného opatrenia sa maloletý nachádza v starostlivosti otca, pričom s matkou sa vedia dohodnúť na stretnutiach matky s dieťaťom a maloletý u matky aj prespal. Pred nejakým časom zostal U. u matky, pričom mal u nej zostať počas celého víkendu, ale v sobotu ho matka vrátila otcovi bez uvedenia dôvodu. Činnosti spojené s plnením školskej dochádzky zabezpečuje výhradne otec a podľa vyjadrenia otca matka nejaví záujem o zabezpečovanie povinnosti spojených so školskou dochádzkou, pričom od začiatku školského roka matka nebola v škole a ani sa o potreby spojené s dochádzkou nezaujíma.

13. Podľa článku 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi tak, aby zistil skutočný stav veci.

14. Z úradného záznamu na čl. 41 vyplynulo, že byt v ktorom žije matka je odpojený od elektrickej energie a od domácnosti je odpojený aj prívod plynu.

15. Podľa § 36 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 odsek 4 a 5 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 65 odsek 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na

schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. V danej veci bolo preukázané, že maloletý U. žije v spoločnej domácnosti s otcom a jeho rodičmi a súdu sa javí vhodnejšie prostredie u otca s poukazom na skutočnosť, že domácnosť, v ktorej žije matka je odpojená od elektrickej energie aj od plynu, preto súd rozhodol o zmene tak, že maloletého zveril do starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu v rovnakom rozsahu, v akom doteraz prispieval otec. Pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal súd z príjmu matky doloženého v konaní na čl.61-62 z ktorého vyplynulo, že príjem matky v roku 2017 predstavuje sumu prevyšujúcu 400,-- eur mesačne.

23. Aj napriek nesúhlasu matky, ktorá svoj názor vyjadrila iba pred kolíznym opatrovníkom, súd vyhodnotil podmienky u otca teraz vyhovujúcejšie ako u matky, preto súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca nevyklučujúc, že ak sa podmienky u matky zlepšia, súd na návrh bude vhodnosť podmienok pre výchovu posudzovať znova.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.